

KENDERGYÁRI KULTÚROSOK

„A legnagyobb öröm: a dolgozók érdeklődése”

Ezt a mondatot a kultúrfelelős, Bálint Lászlóné mondotta, szó szerint így, miután beszélgetésünk első órájában folyton gondokról, problémákról, bajokról és nehézségekről volt szó, és azt kérdeztem tőle, hogy hát akkor ezek szerint ebben a munkában semmi öröm sincs? De — válaszolta —, hogyne lenne. — A legnagyobb öröm a dolgozók érdeklődése. Ez az elismerésnek egyik formája, és bizonyított arra, hogy nem hiábavaló, amit csinálunk, hiszen érdeklődnek iránta.

A kultúrfelelős naplója

A kultúrosok persze több gondal találkoznak munkájuk közben, mint elismeréssel. Nem is azért, nem a dícséretért, a gratulációért dolgoznak — bár ki tagadná, hogy az is jólesik? — időről, fáradságot valóban nem sajnálva, társadalmi munkában, igazán önzetlenül. Hanem miért? Azért, mert szeretik ezt a munkát. — Ehhez igazán szeretet kell — mondta Bálint Lászlóné, s ebben kétségkívül igaza volt. Ha valaki nem szereti ezt a munkát, s csak kényszerűségből dolgozik, az már az első pillanatban azonnal feltűnően kiütözik, s jobb, ha nem is csinálja.

Az üzemi kultúrfelelős természetesen nemcsak a színjátszókkal, a közönségszervezőkkel, az ismeretterjesztéssel és a könyvtárral foglalkozik. Az ő gondja az ének, a táncosok munkája, sőt még a fotoszakkör is. Hogy szerteágazó feladatok között könnyebben eligazodjék, Bálint Lászlóné naplót vezet az üzemi kultúrális életének eseményeiről, szorgalmasan és pontosan följegyzi benne a történeteket, hogy mikor és hol szerepelt az ének, milyen előadás volt az üzemben, mire készülnek a színjátszók és így tovább.

Vizsgáljuk meg kissé részletesebben ezt a naplót. Mit mond, mit árul el nekünk az énekkarról, a táncosokról és a fotoszakkör helyzetéről.

Ének, tánc

Az énekkarról már szölvünk. Jelenleg termelőszövetkezetek látogatására és az április 4-i ünnepségekre készülnek. Munkájuk Szegeden közismert: elég gyakran szerepelnek az üzemeken kívül. A közel 30 éves együttes a felszabadulás után vált férfikarból vegyeskarrá, mégpedig nem is akármilyen: napjainkban kétszázfős Szeged egyik legismertebb munkáskórusa. Vezetőjük, a fiatal, kitűnő karnagy, Mihály György a dalolás mellett és azon felül még azzal is törődik, hogy a kórus jó kollektívává forrjon össze. Az ének, például üzemtakarítást vállalt, a kapott munkadíjakat félreleteszik és összegyűjtik, s a pénzből a nyáron együttesen egy hetet töltenek majd a Balatonon.

A táncosokat Markovits Vera, a Szegedi Nemzeti Színház tagja tanítja. Munkájuk szinte majdnem ugyanolyan ismert Szegeden, mint az ének: ők is sokat szerepeltek már az üzem falain kívül. Híres és szép, sokszereplő táncokat adtak elő, a Matyódi lakodalmast, a Szüreti táncot; néhányra városzerte emlékeznek még. Az idén azonban rövidebb, kevesebb szereplő táncokat tanulnak majd meg és adnak elő, tekintve, hogy az üzem háromműszakos, és a 14—16 szereplőt igénylő táncok megtanulása bizonyos munkaszervezési gondokkal jár. Márpedig a munka rovására nem lehet táncolni, hiszen a kulturmunkának nem az a célja, hogy akadályozza a munkát, hanem éppen ellenkezőleg: végső

fokon éppen a termelést akarja segíteni.

Ugyanígy munkaszervezési problémával találkoztak a színjátszók is. Ők úgy segítettek magukon, hogy egy szerepet kettős szereposztásban tanulnak meg és így is próbálnak, ezért aztán senkinek sem kell próba idején a munkából hiányoznia, vagy a munka miatt a próbákról.

Fénykép és élet

A 15 tagú fotoszakkör jól dolgozik. Kifogástalan felszerelésük van, vezetőjük Korcsényi Tibor, jól ismeri a mesterség titkait, a tagok sok pályázaton nyertek már igen értékes és szép díjakat. Az üzemi ünnepségekről, a munkáról, a legjobb dolgozókról készített felvételeiket is összegyűjtik, s az üzemben elhelyezett táblákra időnként kiállítják.

Természetesen az ő munkájukkal kapcsolatban is vannak kívánságok. A legfontosabb ezek közül talán az, hogy több fényképezőképzést kapjanak a mai valóság legjellemzőbb részleteiről és vonásairól. Mutassák be a mai embert munka közben, fényképezzék az új, egyszerűbb töltőket, a munkát tartalmi kérdéseivel.

Cikkünk végére értünk. Amit a négy részletben közölt cikkben elmondottunk egy üzem, az Újszegedi Kender-Lenszövő kulturmunkájáról, az talán több a megismertetőnél, de még így sem egészen teljes. Kikről lehetett volna még beszélnünk? Elsősorban a fiatalokról, a kulturmunka közönségeiről. Azokról, akik éljenek ebben a munkában, becsületesen és szorgalmasan dolgoznak, és azokról is, akikkel néha baj van. Mert ilyenek is vannak. Nem feledkeztünk el róluk. Legközelebb a fiatalokról írunk.

Ü. L.

Rádióműsor

Péntek
KOSSUTH-RÁDIO

4.25 Rákóczi-induló. 4.30 Hírek. Időjárásjelentés. 4.35—7.55 Vidáman, frissen. Közben: 5.30 Hírek. Időjárásjelentés. 6.00 Falurádió. 6.35 Jó reggelt! 6.59 Időjárás. 7.00 Hírek. Időjárásjelentés. 7.10 Új könyvek. 7.30 Színház. Hangverseny- és moziműsor. 7.59 Időjárás. 8.00 Műsorismertetés. Időjárásjelentés. 8.08 Technikai szünet. 8.10 Operaszünet. 9.00 Vidám percek. 9.15 Tánccene. 9.50 Puskin verseiből. 10.00 Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 10.10 Kórusok. 10.25 Napirend. 10.30 Könyv és szimfonikus zene. 10.59 Lotteeredmények. 11.00 Gyári szünet. 11.15 Részletek Miljutin Nyugatalan boldogság c. operettjéből. 11.40 Epilógus. 12.00 Déli harangszó. Hírek. Lotteeredmények. Időjárásjelentés. 12.10 Dorina Dragles éneke. 12.40 Schubert: f-moll fantázia. 13.00 Feltört úgar. Regényrészlet. 13.25 Verbunkosok. Magyar nóták. 13.45 Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 14.00 Orosz Júlia éneke. 14.05 Ért. 14.15 Ért. 14.25 Ért. 14.35 Hull a hó! Könyv zene. 15.00 Hírek. Közlemények. 15.08 Időjárásjelentés. 15.10 Az Ifjúsági Rádió Ady-sorozata. 15.40 Szív küldi szívnek. 16.30 Disznótör. Elbeszélés. 16.42 Új életünk dalai. 16.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek. Időjárásjelentés. 17.15 Öt órai tea. 17.45 Rádióvetemény. 18.00 A Piatnyickij-egyesület műsorából. 19.05 Gál Antő és a többiek. 19.20 Don Juan alakja a zenében. 19.54 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti krónika. Időjárásjelentés. 20.30 Így látták. 20.40... 21.20 A feltört úgar publicisztikája. 21.00 Hírek. Időjárásjelentés. 21.30 Közvetítés Bukarestből. 21.40 Hírek. Időjárásjelentés. 21.50 Magyar nóták. 0.30 Himnusz.

PETŐFI-RÁDIO

6.00 Reggeli zene. 6.30 Színház. Tárlat- és hangversenyműsor. 6.50 Torna. 8.00—8.10 Hírek. Időjárásjelentés. 14.00 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15 Bartók: II. vonósnyegyes. 14.45 Simon István és Sipos Gyula versei. 14.55 A szép Galathea. Összeállítás. 16.00 Hírek. Időjárásjelentés. 16.05 Sárban, faanyagban, télvíz idején. 16.15 Zenekari muzsika. 16.50 Ezer szó nemetül. 17.00 Ella Fitzgerald éneke. 17.15 Kortárs emlékek Radnóti Miklósról. 17.45 Bemutatók a budapesti koncertszervezetek új felvételeit. 18.00 Hírek. Időjárásjelentés. 18.05 Dallal, táncal a világ körül. 18.45 Gyári szünet. 19.00 Hírek. Időjárásjelentés. 19.05 Tánccene. 19.40 Falurádió. 20.00 Hírek. Hangversenyműsor. 20.45 Snorthrádó. 21.00 Hírek. Időjárásjelentés. 21.05 Beethoven: A-dúr (Kreutzer) szonáta. 21.40 Látogatás alkotóműhelyekben. 22.00 Emlékezés... Könyv zene. 23.00 Hírek. Időjárásjelentés. 23.15 Műsorzárás.

Televízióműsor

21.00 Működés a Európa-bajnokság. A férfi egyéni verseny közvetítése Nyugat-Berlinből.

Lehet-e engedni a negyvennyolcól?

A Szegedi Cipőgyár adminisztratív dolgozói panasszal fordultak a szakszervezethez, mert szerintük szombaton fél órával korábban hazamehetnének, mint ahogy a vállalat igazgatósága engedélyezi. Decemberben egy megbeszélésen is felmerült ez a kívánság, de ekkor már több üzem képviselője részéről is jogosnak tartották. Pedig nem volt igazuk.

Akinek nem inge, ne vegye magára, de akié, az restelkedjék! A Munka Törvénykönyve ugyanis egyértelműen meghatározza, hogy azok a munkavállalók, akik nem kapnak ebédidőtérítést, tehát lényegében olyan beosztásuk van, hogy a napi nyolc óra munkaidő alatt étkezhetnek — hetenként 48 órát kötelesek a vállalat telephelyén tölteni. A szombati rövidített munkaidővel dolgozók közül csak azok hagyhatják el fél órával korábban munkahelyüket, akik ebédidőtérítésben részesülnek. Ezek a dolgozók egyébként úgyis 48 órát dolgoznak, de 51 órára kapnak bért, bár 50 és fél órát töltenek hetenként munkahelyükön. A Munka Törvénykönyve végrehajtási utasításának 74. paragrafusa szerint, akik részére a munkaidő szünetet valamilyen formában megfizet-

tik, azok kötelesek ezt az időt a vállalatnál eltölteni. Akik pedig ilyen kedvezményben nem részesülnek, azok — az alkalmazotti, adminisztratív állományú dolgozók — természetesen nem is hagyhatják el munkahelyüket a heti 48 órák munkaidő letöltése előtt.

Nem lehet tehát a negyvennyolcórát engedni azok számára, akiknek nem jár. Hiábavaló a cipőgyár adminisztratív dolgozóinak igyekezete is, hogy szombaton fél órával hamarabb hazamehessenek: a 47 és fél óra nem 48. Könnyű kiszámítani, hogy mennyi munkakiesést eredményezne, ha az üzemekben, hivatalokban szombati víkend ürtügyen fél-fél órával kevesebbet dolgoznának azok, akiknek a Munka Törvénykönyve nem engedélyez fizetett ebédidőt. És mivel nemcsak a cipőgyárban, hanem több más szegedi intézménynél is felmerültek hasonló problémák, és az adminisztratív dolgozók vitatták a szombati munkaidő lehetőségeit, nem árt, hogyha a vállalatok munkügyi előadóinak figyelmébe ajánljuk a Munka Törvénykönyvének előírásait.

F. K.

KÖNYVESPOLC

MIKSZÁTH KÁLMÁN:

ELBESZÉLÉSEK ÉS KISREGÉNYEK

A nagy író 50 elbeszélését és kisregényét foglalja magába a Szépirodalmi Könyvkiadó Magyar Klasszikusok sorozatában most megjelent kétkötetes munka. A kasztó vásárló par-rt éppúgy megtalálható benne, mint a Kisértet Lublon, vagy a Galamb a kalitkában. Mikszáthról Véber Károly írt terjedelmes bevezetőt, amelyben képet ad az író pályájáról, a koráról, amelynek társadalmát élesen bírálta, amelyben élt és alkotott. A kötet és kötése szép, izléses nyomdai munka, méltó darabjává válhat bármely könyvtárnak.

Kevesebb nyomtatvány: kisebb bürokrácia

Legalább hat ember foglalkozott a Szegedi Kenderfonógyár műszaki osztályán a közelmúlt napokban a gyártással kapcsolatos különböző nyomtatványok felülvizsgálatával. A gyakorlat ugyanis bebizonyította, hogy nincs szükség egyes termelési adatok többszöri feljegyzésére, az adminisztratív munka felesleges szaporítására. A felülvizsgálás

eredményeképpen sok nyomtatványt megszüntetnek, másokat összevonnak, úgyhogy nagymértékben csökken majd az eddig használt nyomtatványok száma, sőt egy státusz is feleslegessé válik. A több napig tartó körütekintő munka elvégzésével kevesebb a bürokrácia, takarékosabb az ügyvitel és kedvezőbb a munkaidőkihasználás az üzemben.

Apróhirdetések

ADÁSVÉTEL Pommes kombinált-szekrény, kétszemélyes rekamie, két fotek, két szék, szép állapotban darabonként és elfogadható áron eladó. Gyönyörű tv-ke utca 15. 8150	Motorosoknak, vadászoknak, különleges bélelt bőrcsizma eladó. Csak vasárnap 8—12. Gözön, Arva u. 15. x20116	Jó állapotban lévő cimbalmos és használt női ruhaneműk eladók. Kereszt u. 7. 8135
Egy db kb. 160 kg-os hűtőszekrény, két fotek, két szék, szép állapotban darabonként és elfogadható áron eladó. Gyönyörű tv-ke utca 15. 8150	Személygépkocsi 4000 cm ³ kis hibával, kedvező havi részletre 10 000-ért eladó. Fehő u. 7. 8147	LAKÁS INGATLAN Elsősorban sugárúti 3 szobás szuterénlakásom kétszobás emeletre költözéskor eladó. „Napos” jellegű a lakás. 8139
Hélyegyet legelőnyösebben vásárolható, értékesíthető nálam. Bélyegkereskedés. Kelenen u. 4. 7274	Kombinált-szekrény dió, új, poltitűs, asztalok eladók. Párizsi krt. 6. 22301	EGYÉB 27 éves, női, fiatal, lemezből házasság előttől meismert, kedves, 25 éves fiatal nővel, lehetőségek fényképezés, levelezés kérék. „Tavaszi” jellegű a lakás. 22320
Wartburg személygépkocsi eladó, 10 éret futott, színkronváltós, eredeti rádióval. Kiszombor, Ökrös u. 2. 8130	160 kg hízott sertés eladó. Debreceni u. 10. 20149	Sürgős igazolványképek 1 óra belül a Fényképező Szövetkezet Lenin krt. 42. szám alatti műtermében. x22303
Hízott sertések , 150—200 kilósak, eladók. Csendes utca 3. szám. 6110	Singer varrógép eladó. Arvíz u. 2. 20141	
150—180 kg-ig hízott sertések eladók. Erd. Veresács u. 40. 9045	Magas áron veszek 1937 után megjelent szentiródmali és műszaki könyvet nyugatalan állapotban. Alföldi u. 1. 4-8. 8091	

ARANYKALITKA

(50. folytatás.)

Benkóné behozta a levest, asztalhoz ültek. Kitűnő, erős tyúkhúsleves volt. Szerencsés két tányérral is szedett. Júlia nem evett jó étvágyal, de uralkodott magán. Aztán pörköltet, végül sültet hozott be Benkóné, mellé befőttet. Szerencsés nem győzteki dicsegni háziasszonyi tudományát. Benkóné boldog volt, hogy kitéhetett magáért. Közben gyakran töltöttek és koccintottak. A remek bor mómora meg-megcsillant a szemükben. Szerencsés látatlanul jól érezte magát. Nem is titkolta: — Tudod, pajtás, most nagyon boldog vagyok. Nem is hiszed, milyen boldog. Igazad van, otthon érzem magamat. Jobban, mint a saját otthonomban. Szervusz. Júlia nyugtalanul látta, hogy Szerencsés többet iszik, mint szabadna. Micsoda marhaság ez, hogy itt inkább otthon érzi magát, mint a saját otthonában? Ebben a vacak kis fészekben? — Jánoskám, ne igyál többet! — kérte. — Dehogynem iszom! Kiváló ez a bor, Anti. Istenemre, régen ittam ilyen jóízút. — Igyl csak, ne hallgass az asszonyokra. Ez férfimunka, az asszonyé már csak a következmény — fogta trefára a dolgot Benkó.

— Ez az — jegyezte meg mosolya mögé bújtatott indulattal Júlia. — Jánosnak hamar megárt. Kérem, ne unsozolja.

Szerencsés révetegen nézett körül. Aztán Benkót fűkészte félig lehúnyt pillái mögül. Ugy érezte, kicsordul a lelke. Milyen nagyszerű ember ez a Benkó! Milyen tisztaszívű, igaz ember! Ő, ha ő csak egyszer, még egyszer ilyen lehetne! Inkább élne a pusztában, mezetenül, magányosan, csak úgy tudna szembenézni önmagával, mint ő! Ő is gyarló, ő is esendő, benne is van önzés, ő is meg-megbotlik néha, de legalább van mersze megvallani önmagának, sőt, másoknak is. És másképp nincs megtisztulás. Júlia! Te nem tudod — gondolkodott Szerencsés félig szédülten — micsoda érzés ez, itt lenni, vele együtt. En tele vagyok pénzzel, amit megkívánok, azonnal megszerzhetem, előttem nincs lehetetlenség, nekem nincsenek betöltetlen vágyaim és színesbe szőtt terveim. És ez az ember úgy él itt, puritán egyszerűségében most is, mint amikor a munkapad mellett állt, ez nem él vissza az emberek bizalmával és jószágával, sőt, ennek nincs egy rendes lakása, hád micsoda igazság ez?

Hirtelen előrehajolt ültében és borízú hangon Benkó-hör fordult:

— Te, Anti, te megérdemled, fogadj el tőlem valami

pénzt, és rendezkedj be rendesen. Vegyél egy lakást, rendezd be egy szép kényelmes otthont, és vedd meg a motort is, meg mosógépet az asszonyodnak! Na, mit nézel így rám? Hiszen ezek nélkül semmi az élet, csak kínlás az egész! És éppen te kínlódsz így?

Benkó furcsán nézett Szerencsésre. Nem kerülte el a figyelmét Júlia alig palástolható riadalma sem, aki — talán az ijedségtől — pihéve hallgatott.

Benkó kényszeredetten mosolygott, s látszólag vidáman kérdezte, miközben Szerencsés térdére csapott:

— No, és mennyit adnál, te vén bankár?

Szerencsés könnyedén félre rándította a fejét:

— Mennyit? Hát neked legalább ötvenezer forint kellene ahhoz, hogy rendbejőjj.

Júlia agya lázasan dobogott. Szerencsés részeg, az isten verje meg, borzasztó bajt csinál ez a meggonolatlan szörnyeteg! Azonnal közbeszólt, kinos helyzetét tréfával palástolva:

— Na látja, maguk teljesen egyformák. Mintha aranyból volna a szívük. Milyen kár, hogy csak a jószándék van meg, s nincs mögötte semmi, hogy szívük szerint segíthessenek is egymásnak. Legalább egyikük lenne bankár, tudom istenemre, megsegítené a másikat! Hanem most már egy percre sem maradhatunk. Igazán nagyon jól éreztük magunkat. Gyere, Jánosom. Hát majd hamarosan viszonzozzuk ezt a kedves és bőkezű vendéglátást.

Elbúcsúztak. Szerencsésék elmentek. Benkó leült Szerencsés helyére, és hosszasan töprengett.

Benkó egész éjszaka nem hunyta le a szemét. Gondolatai, mint sötétlő örvények kavargtak. Szörnyű gyanú ébredt benne.

A különböző jelenségek apró mozaikköveiből próbált egységes képet kerekíteni. Szerencsés ma esti kiszólása. Semmi kétség, nem tréfált, őszinte volt. Valóban akart neki adni vagy ötvenezer forintot. Aztán Júlia szembetűnő nyugtalansága, ideges magyarázkodása. Ha Szerencsés csak tréfált volna, Júlia fölényes mosollyal hagyja, hadd beszéljen belőle a bor. De így? Bizonyos, hogy titkuk közös.

Gondolatban nyomról-nyomra haladt. A Szerencsés-lakás... Annak idején észbe sem jutott megkérdezni, miből vették a drága, modern lakást. Azt hitte, Szerencsésné a szüleitől kapott egy tekintélyes summát, hogy otthont teremthessenek. De a berendezés? A fényűzés már akkor, megihökkentette egy kissé, amikor először belépett a lakásukba. De ebben az új összefüggésben nagyon gyanús a luxus-bútorzat, a szőnyegek, képek, a drága étkészletek és ólomkristály-készletek eredete.

De nezzük csak tovább. Szerencsés egyik napról a másikra elegáns öltönyökben jelent meg a gyárban. Egy időben legalább hármat csináltathatott, mert kétnaponként váltogatta. Valamennyi drága, finom szövetből készült. Egész külseje, megjelenése feltűnően megváltozott.

(Folyt. köv.)